

1929	1930-1940	1930	1930	1930	1932	1932	1934	1935	1936	1936
Koningin Wilhelmina bekrachtigd de Landbouwuitlegswet waarin een exportverbod op ondeuglijke land- en tuinbouwproducten wordt vastgelegd. Concrete aanleiding was de dreiging van een Amerikaans importverbod, nadat larven van uienvlieggen in enkele partijen waren aangetroffen.	De peelonstgining werd op grote schaal aangepakt. Tussen 1930-1940 werd tussen Roermond, Weert en Gennep zo'n 4258 hectare grond ontgonnen.	Crisis jaren dertig; land- en tuinbouwproducten worden slecht betaald, mede door minimale export.	Er werd een Boerinnenbond (vereniging genoemd: R.K. Boerinnenbond) in het leven geroepen met als doel de verdere ontwikkeling van de boerinnen krachtig te bevorderen. Later werd dit de LBV en daarna ZijAktief.	De LLTB richtte de centrale stichting voor hulpverlening aan land- en tuinbouwers in Limburg op, dit ten behoeve van hulpverlening aan de in noodverkerende bedrijven. Onder meer via renteloze voorschotten.	De eerste fruitteeltvakschool van Nederland, een initiatief van Rijkstuinbouwconsulent van Der Krift, wordt in Maastricht opgericht.	De veehouderij kwam men in juli 1932 te hulp met de Crisis-zuivelwet en de Crisis-varkenswet. Uitgangspunt van de eerste wet was het stichten van een fonds, gevormd door heffingen op zuivelproducten en spijsvetten, van waaruit de veehouders een toeslag op de door hen aan de melkfabrieken geleverde melk kon worden gegeven.	De Landbouwcrisiswet werd van kracht. Hiermee kreeg de overheid verregaande bevoegdheden tot de regeling van productie, prijzen, kwaliteit, handel en verwerking.	De Dienst Kleine Boerenbedrijven werd opgericht voor steunverlening aan de kleine boerenbedrijven. De bedrijven kregen geld om hun bedrijfsresultaten te verbeteren.	Het fonds ter bestrijding van de tuberculose onder de boerenstand werd in het leven geroepen. Men verleende bijdragen in de kosten van sanatoriumverpleging van leden van de LLTB.	Nederland devalueert de gulden. Dit betekent een verslechtering voor de agrarische sector; grondstoffen moeten duurder worden ingekocht.
AGRARISCH ALGEMEEN			INITIATIEVEN LLTB							

Verschuivingen door mijnindustrie

PAUL LOGISTER

De 125 LLTB-afdelingen waren aan het begin van de vorige eeuw over 95 gemeenten verspreid. Ruim dertig jaar later, in 1935, liet dat beeld een radicale verandering zien. De LLTB was in nog maar 29 gemeentebesturen vertegenwoordigd. Niet alleen het aantal liep terug, opvallend was ook de verschuiving binnen de provincie, met vijf plaatsen in de zuidelijke kringen en vier in Roermond.

1926-1936

Een verschuiving was er ook wat betreft het aantal functies van bestuursleden op gemeentelijk niveau. Zo waren alleen de burgemeesters van Born, Geleen en Grevenbicht

bestuurlijk actief binnen de LLTB. Saillant detail, het waren alle drie afdelingsvoorzitters.

Met name het burgemeesterschap van Geleen, toch een van de belangrijkste mijngemeenten, is opvallend te noemen. Born en Grevenbicht lagen wel in het nieuwe mijngebied, maar hadden in 1935 nog een overwegend plattelandskarakter.

Alle andere gemeenten in het mijngebied, waar LLTB'ers deel uitmaakten van het gemeentebestuur, lagen rondom de centrale mijngemeenten Brunssum, Geleen, Heerlen, Hoensbroek, Kerkrade en Sittard. Deze hadden in 1935 nog een duidelijk agrarisch plattelandskarakter en waren belangrijk voor de voedselvoorziening van de mijngemeenten.

De veranderingen die de opkomst

van de mijnindustrie in Zuid-Limburg met zich meebracht, waren waarschijnlijk de voornaamste oorzaak van de afnemende invloed van de boerenstand op gemeentelijk niveau in Zuid-Limburg.

GEEN BURGEMEESTERS

In de kringen Gennep, Horst, Roermond en Venlo was in 1935 geen enkele burgemeester meer bestuurlijk actief binnen de LLTB. Een teruggang die enigszins werd gecompenseerd doordat het aantal wethouders uit de gelederen van de bond toenam. Toch blijft dit aantal vrij gering, in vergelijking met het meer geïndustrialiseerde zuidelijke deel van de provincie.

Ook de inwonersaantallen van de dorpen en steden waren in 1935 ingrijpend veranderd. Telde aan het begin

van de vorige eeuw maar 15 procent van de gemeenten meer dan drieduizend inwoners, in 1935 was dit aantal gestegen met 36 procent. Het merendeel van de plaatsen, met minder dan drieduizend inwoners en met afgevaardigden van de agrarische sector in het bestuurscollege, had hoofdzakelijk een plattelandskarakter. Het ging om 19 van de 29 gemeenten.

In de jaren twintig werd tijdens bestuursvergaderingen nauwelijks gesproken over de relatie met de overheid en andere organisaties. De verhouding met de overheid werd gewoon voortgezet, de LLTB bleef meewerken aan de uitvoering van het beleid. Dat werd vooral duidelijk aan het begin van de jaren dertig, toen de gevolgen van de economische crisis steeds ernstiger werden.

1896 - 2021

De LLTB bestaat dit jaar 125 jaar. In Nieuwe Oogst is er volop aandacht voor dit jubileum. Gedurende dit jaar verschijnt elke derde zaterdag van de maand een speciale jubileumpagina. Elke keer wordt een decennium met de belangrijkste gebeurtenissen uitgelicht en is er aandacht voor actualiteiten rondom de jubileumactiviteiten die de LLTB organiseert. De jubileumpagina's die eerder zijn verschenen, zijn terug te vinden op lltb.nl/jubileum.

Het aantal consumenten nam sterk toe door de mijnindustrie.

Foto: archief LLTB

Staatmijn Wilhelmina in Terwinselen.

Foto: demijnen.nl

'Een boek met persoonlijke belevingsverhalen'

PAUL LOGISTER

Tektschrijver Bas Poell uit Weert heeft vorige week de laatste hand gelegd aan de input voor het LLTB-jubileumboek dat dit jaar verschijnt. Een tipje van de sluier wil de auteur best oplichten.

'We hebben de inhoud in twee delen verdeeld. Naast 21 interviews met boeren en tuinders, bestaat het boek uit voorwoorden, opgetekend door mensen die direct of indirect bij de sector zijn betrokken', legt Poell uit.

Helemaal vreemd is de sector niet voor de Limburgse schrijver. 'Ik ben geboren in Nederweert, een plattelandsgemeente met veel intensieve veehouderijen. Wat vriendjes uit mijn lagerschooltijd kwamen van een boerenbedrijf en daar ging ik vaak spelen.'

Bovendien schrijft Poell sinds een jaar of vier regelmatig voor de vereniging Boeren van Nederweert. Dat zijn dertig lokale agrariërs

die zich bij elkaar hebben gepakt met het doel de lokale sector wat positiever in de schijnwerpers te zetten en te laten waar ze mee bezig zijn. Op de website boerenvannederweert.nl worden ze allemaal voorgesteld. 'Veel thema's in het jubileumboek hebben duidelijk raak-

vlakken met de verhalen van de Boeren uit Nederweert', concludeert Poell.

'Voor het jubileumboek hebben we ervoor gekozen de verhalen in de vorm van storytelling te gieten. Iets dat aanspreekt. Je kunt wel een opsomming gaan maken van wat er

de afgelopen jaren allemaal in de sector is gebeurd, maar het moet uiteraard ook leuk zijn om te lezen', vervolgt de tektschrijver.

PERSOONLIJKE BELEVINGSVERHALEN

De aanpak heeft geresulteerd in een boek met persoonlijke belevingsverhalen die stuk voor stuk actuele thema's belichten, zoals diergezondheid, duurzame energie, milieu en bedrijfsopvolging. Poell: 'Een combinatie van human interest en feiten.'

De auteur vertelt dat het beeld dat hij van de agrarische sector had, door het contact met de verschillende boeren alleen maar is bevestigd. 'En dat is de enorme gedrevenheid waarmee boeren hun werk doen, het is echt een 'way of life'. Maar ook de rol van de consument, die steeds kritischer wordt en hogere eisen stelt. Je kunt als agrarisch ondernemer niet meer achter gesloten deuren werken, mensen willen zien wat je aan het doen bent.'

Bas Poell, auteur van het LLTB-jubileumboek

Foto: Eigen foto